

HÁRMAS - KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési ár: negyedévre 30 fillér.
Megjelenik minden hónap 15-én.

Felelős szerkesztő:
WALTHIER GYÖRGY
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eendrőd, Széchenyi u. 2sz.

Hirdetéseket
kedvezményes feltételek mellett közlünk.

Igazságot Magyarországnak!

Olaszország nagy vezére: Mussolini dörögte bele a nagyvilágba e súlyos szavakat 1927-ben.

Talán szíven találta 12 millió magyar tudatos, bizakodó imája: „Hiszek egy Istenben, hiszek egy isteni örök igazságban, mely elégtételt: föltámadást hoz megcsontított országunknak, vagy a tragikus diplomáciai tévedést átlátó lángész felviharzott lelkiismerete szólalt meg szerencsétlen meg nem érdemelt sorsunk láttán.

Isten kezét láthatjuk abban is, hogy ugyanannak a tőrrekvő, „zentai győző“ Savoyai Jenő bécsi palotájában nyílt meg az igazság ajtaja 1938-ban és 1940-ben is, aki a XVII. század utolsó évtizedeiben kiverte hazánk területéről a muzulmán hadat és szabaddá tette a haza áldott földjét. Ősi palotájából most is áldás áradt reánk.

A tengely-hatalmak bécsi döntése gyors megoldást hozott: ma már magyar honvéd áll őrt a Kárpátok délkeleti gerincén és a felszabadult nagy országrészen szabadon száll ég felé a magyar háládó ima.

A magyar gavallér volt mindig, nem szeret adós maradni.

Most is, bár többet várt és úgy érzi többet érdemelt mert nem elorozott kincs megtartását, nem idegen terület megszerzését követelte, hanem a sajátját, ezer éven át a magáét kívánta visszakapni az igazság alapján és a fegyverbarát tántorithatatlan hűségének méltányos jutalmául, beletörődik a változhatatlanba és milliók foglalják imájukba Mussolini és Hitler nevét, amiért súlyosan veszélyes háborújuk idején is, időt és fáradságot készséggel áldozva, rést és kijáratot nyil-

tottak a magyar követeléseknek.

Tudjuk és kellően értékeljük azt a tény, hogy véráldozat nélkül jutottunk hozzá a visszacsatolt drága magyar területekhez. Bizonyos azonban az is, hogy a tengely-hatalmak a legválságosabb helyzetben is ott találják maguk mellett a legnagyobbodott, erősebb, gazdagabb Magyarországot. Horthy Miklós kardja, a magyar honvédség bátorsága és ereje — féltelmetes űr lesz kellet kapujában.

Az országgyűlésnek legnagyobb érdeme azonban az ország bölcs, elszánt, keménykezű, tisztánlátó vezérének: Horthy Miklósét illeti: Az

ő irányítása, hozzájárulása és utasítása szerint intézhette Darányi, Imrédy, Teleky és Csáky azt az előrelátó, következményeihez tökéletesen indokolt külpolitikát, mely végeredményében a nagyobb és hisszük, hogy boldog Magyarország megteremtéséhez vezetett.

Tizenhárom millió magyar imája szállt e napokban a magyarságra izgalommal tekintő és segítséget nyújtó Uristenhez: áldva meg továbbra is felvilágosító kegyelmével, bölcs akaraterővel, nemes céljai megvalósításához szükséges szellemi testi javakkal Kormányó Urunkat és országvezető munkatársait. Jutalmuk a földön az legyen, hogy lássák boldogan felvirágozni Szent István egybeolvadt nagy birodalmát.

Új megyék, új életfeladatok

Szent István 900 éves jubileumi ünnepe: — 1938. történelmi határvonó magyarságunk életében. Azóta a magyar sors keze felfelé ível.

Az Eucharisztikus világkongresszus felseregett népmilliók bátor hitvallása és bűnbánó könyörgése engesztelésre indította a Megváltó Jézus irgalmas szívét. A trianoni sziklasír zárókövét elhengerítette az isteni gondviselés végtelen bölcsessége s az elalélt nemzet kikelt sírjából, újból talpraugrott, hogy történelmi hivatását a Dunavölgyben tovább folytassa és maradéktalanul teljesítse.

Két év alatt — 160.000 négyzetkilométerre, a csonka ország területének csaknem duplájára nőtt a megújított ország területe.

És mindez véráldozat nélkül. Az új területek szerves beépítése az anyaország életébe, a magyarság szellemi és gazdasági erejének rohamos és reális kifejtése a legsürgősebb feladatok kormányzatnak, országgyűlésnek, világi és egyházi irányító közületeknek egyaránt.

Szent István nyomdokain világos célkitűzéssel, meglátott és felismert kormányzati és társa-

dalmi hibák gyakorlati és sürgős orvoslásával, a bürokráclmentes reális megoldások és végrehajtási munkálatok tényleges bevezetésével, a mindenkinek igazságot szolgáltató és általános megelégedést kiváltó keresztény erkölcsi elvek cselekvő érvényre juttatásával kell lerakni gránitalapját — az új európai életben nagy feladatra hivatott 14 millió Magyarországnak.

A pató-páloskodásból mindig csak időt nyerni akaró vagy legfeljebb foltozgató munkából elég volt. A visszatért magyar testvérek — 20 év gyötrelmes szenvedése után — jobb életsorsot, belátóbb megértést, igazságos elbánást remélnek és kívánnak.

Az európai nagy háború minden értéket pusztító örületes tüze rávilágít nemzetek nagyságának csodás erőforrásaira, de végzetes hibáira is.

Nem méltók az ország vezetésére, irányítására, vagy vezetői tisztség betöltésére azok, de szebb és jobb jövőre ama nép sem, mely a földtekét megrázó eseményeket nem taglalja s azoknak sürgető tanulságait önmagára nem alkalmazza.

Teleki Pál miniszterelnök új életfeladatok betöltését kívánja a nemzettől. Kezdjük felül és folytassuk alant egyforma felelősséggel, határozott munkakészséggel és áldozatos erőfeszítéssel, a nemzeti öncélúság medencéjében megtisztult eszmék elfogadásával és gyakorlati átültetésével.

Szent István azt lízeni: Előre magyarok! Nemcsak a Kárpátokig, hanem a magyarok Nagyaasszonyának Istenanyai oltalmát élvező és időtlen-időkre e földhöz rögzített magyarság újabb évezredének boldog magaslatai felé.

Az első honvédet

nagybányai Horthy Miklós kormányzót s benne a vitéz magyar honvédsereget köszöntötte ékes szavakkal Szent László egyházmegyéjének püspöki helynöke: dr. Schriffert Béla apátkanonok.

A nagyváradi egyházmegye felszabadult katolikus magyarságának ujjongó lelkesedése, lobogó tüzes hazaszeretete, huszonegy éves titkos álom boldog valóra válása robbant ki határtalan örömezzéssel a váradi főpap szívéből és ajkáról.

A sorozatos köszöntők ékessége volt e beszéd. Ime, néhány sora: „Lángoló lobogásu ujjongás, a magyar szívekhez mélyen izzó gyönyörűség most bennünk az a magyar öröm, amellyel köszöntjük a magyar kitartást és erőt képviselő hadsereget. Elérkeztek hozzánk, hogy feloldják bennünk a megtaposott de kiirt-hatatlan érzést, hogy ez a föld és ez a város magyar. Lelkünk szentélyének ajtaja pattan fel lelkünkben most, a magyar honvéddel való újratalálkozás szent pillanatában. Megint a miénk vagy édes magyat hazánk.

Nagyváradi népe, imádással boruljunk le először a Mindenható Isten előtt. Szeretetünk és hódolatunk száll az első magyar honvéd, Magyarország kormányzója felé, aki népünket bölcs vezetésével, a nagy német és olasz néphatalmi körébe irányítva, elindította a magyar honvédet a magyar igazság útjára.

Beláthatatlan kartiengető, síró-ujjongó embertömegek rajongó heve és szünni nem akaró éljenése harsogta a nagyvilágnak Horthy nevét és e szóban a magyar feltámadás diadalmas örömét.

Szent László népe és városa haza talált.

AZ ELSŐ TANULSÁG.

A Hármas Körös utolsó számaiban idézte és részletesen ismertette az egyik vezető német újság figyelmeztető cikkét a magyar-román tárgyalások eredményét sejtető indokokról.

„Nem folytathatjuk ott, ahol 1913-ben elhagytuk, de ott sem, ahol 1918-ban.” — a német lap az erdélyi kérdéstről. De olvashatjuk ezt is: „Egy nemzet annyi lélettért követelhet, amennyit népi erővel betölteni tud.”

A bécsi döntés ezt az elvet valószínűsítette meg.

Gróf Teleki Pálnál és gróf Csáky Istvánnál hivatottabb elmék és politikusok nem világíthatták meg a magyarság 1000 éves történelmi jogait Erdélyre. Megnyugodhatunk abban, hogy a tudós, diplomata, s az ösmagyar nagyszerű keveréke az igazság, a meggyőzés, a jogos elégtétel minden tiézes fegyverét felvonultatta a trianoni igazságtalanság megdöntésére. Nem fogadjuk el az angol rádió azon érvét sem, hogy: „a román petróleum ér annyit, mint a kipróbált magyar hűség és fegyverbarátság.”

Mi volt tehát az oka annak, hogy a párisi környéki béke megszűnésével csak fél-kárpótlást kapott a magyarság barátaink döntése alapján? Nem más mint az, hogy Erdélyben nem rendelkezünk elégséges népi erővel — omán hivatalos statisztika szerint. Közel 2 millió magyarral szemben több, mint 3 millió román mutatnak ki. Az évszázadok alatt lassan, észrevétlenül beszivárgó románság fölülháladta számarányában, az új stílus szerint „népi erejében” az öslakómagyarságot. Magyarán: az oláh anyák több gyermeket szültek, mint a magyar anyák! Hogy az egész Erdélyt teljes egészében nem kaptuk vissza, e szomorú gyászos valóságnak köszönhetjük!

A magyar nép kulturális fensőbbisége, ősi természetében rejlő nagyszerű képességei, a történelem során tanúsított állampolitikai érzéke több jogot adnak nekünk, hogy Európa e részén — fennmaradjunk, háborítatlanul éljünk és nemzetközi hívatásunkat teljesítsük.

Nemzete, fajtája, hazájának jövője ellen vét tehát az a magyar anya, aki kényelem-szeretéből, egyéni önzésből, hitvány anyagi érdekből, vagy a mindennapi élet nehézségeitől való gyáva féltelmétől nem teljesíti száz százalékosan a hitvány erkölcsi törvényeitől szabályozott szülői és anyai hívatását!

Saját véréit, önmaga magzatát nem tartja érdemesnek, értéknékiért, hogy a magyarság népi

erejét erősítse és részt vehessen a magyar jövő szerencsésebb kialakításában.

A magyarság évezredes nemzetfáján nem száraz galyakat, hanem virágokat, gyümölcsöt termő új bimbókat akar látni. Ez az új idők irányvonala. Az új életfeladat első és legfőbb gyakorlati kérdése sem lehet más, mint a családvédelem sürgős és tökéletes kiépítése.

Minden lehető támogatás, nagy családi-pótlékot, adókedvezményt,

Szent István nem hagyja el népét

Az Osztrák-Magyar-Monarchiának egy Szent István nevű csatahajóját 1918 februárjában végzetes szerencsétlenség érte.

Constanzo Ciano — a mostani olasz külügyminiszter atyja és két barátja — névszerint: Gabriele D'Annunzio, a híres olasz költő-katona és Luigi Rizzio, szintén neves hős — elindult a velencei flotta-bázisról három gyorsjárata motor-csónakkal, átszelték az Adriát, bemenészkedtek a quarnerói öbölbe, innen pedig a buccai ovó-helyekre. Majd nagy bátran munkához láttak. Több hajót elsüllyesztettek — köztük a Szent István csatahajót is. Majd a portorei tüzérlövegek rettenetes tüzzápóra közepette kitértek a nyílt tengerre és sértetlenül tértek vissza az előbbi flotta-bázisra.

Magyar Testvérem!

A Szent István csatahajót elsüllyeszthették, a tenger fenekére vethették, de Szent István népét, az európai nép-tengerben küzdő, harcoló tizenöt millió magyar lelket számláló nagy néphajót megsemmisíteni nem lehet.

Magyar Hazám!

Leráztad hát a rabillincset a porba zuztad a trianoni átkot! Ujra nagyobb lettél! Ujra drágább és édesebb lettél! Állj meg azért egy szóra! Mondani valóm lenne számodra.

Tudod-e azt, hogy miért nem lehet Téged, Szent István népét eltörölni a föld színéről?

Azért, mert Te a Nagy és Szent Király népe vagy!

1. Téged István király szelleme vezet és irányít.

Ennek a szellemnek pedig több éltető eleme van.

a. Ilyen elem: a Nagy Király vére.

Szintalazta, nemes és erős magyar vér csörgedezett ereiben. Ez a vér az Árpádok tüzes-magyar vére volt. Olyan vér, amelyet az ázsiai pusztákról hoztak be ősei a Dunamedencébe, a magyar földre.

álláshoz juttatást biztosítani a sokgyermekes családoknak és szigorú elbánást, fizetéscsökkenést, nagyobb teherviselést azokra, akik saját hibájukból nem járulnak hozzá a magyar népi erő fejlesztéséhez.

Az orosz és germán nép-kolosszus között a magyarság megmaradását s az ország biztos jövőjét elsősorban a magyar anyák kötelességtudásától várhatjuk!

Aki még ma sem eszmél, az nem méltó a keresztény hitves és magyar anya nevére!

Óvjad, népem ezt a vért! Pusztulni és kiveszni sohase hagyj! Mert a vér — lélekkel és hittel együtt, — a nemzet legdrágább kincse.

Milyen szép volna és üdvös volna, ha minden magyar úgy ügyelne erre az éltető vérré; mint a kancsóba helyezett drága nedűre. Jaj, ha e drága kincset önmagunk vagy mások megfertőzik. Valaki ezt mondotta egykor: Nyelvében él a nemzet.

Ma ezt így kellene kiegészíteni: Vérében él a magyar!

b. De ilyen elem még: Szent István elméje.

Nagy elme volt. Lángész volt. Politikai zseni és szenzációs államépítő.

Ez a Lángész — hisszük — nem pihent most sem odaát. Mert nem engedte pihenni Örökségének gyászos sorsa. Könyörgött az Úr Jézusnál folyton azért, hogy vezesse ki népét a rabság börtönéből.

És nem hiába való volt aggodása és hon-szerelme! Szellemének mostani hordozói által végre újra megjött a várva-várt szép álom: Hazánk újra nagy lett!

Csoda-e, ha István király ezek után néhány szót akar hozzánk intézni:

„Népem! Hazám! Magyarok!

Van egy tanításom, egy nagy oktatásom számotokra.

Ez a tanítás csak egy szó: Nagymagyarország!

Mert eljön még egy ünnep, lesz még egy öröm-ünnep, amikor Patrálám régi és ezeréves fényében tündöklök! Eljön egyszer ez is, s akkor majd már nem lesz több várakozás és nem lesz több áhítózás. Mert az a nap lesz Nagymagyarország ünnepe!”

Csabai Béla.

**HIRDESSEN
LAPUNKBAN**

HIREK

Kitüntetés. A kormányzó megengedte, hogy dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla miniszteri osztályfőnök a jugoszláv Szent Száva-rend II. osztályát elfogadja és viselje. Régi, szeretve tisztelt főispánjának újabb magas kitüntetéséhez melegen gratulál az endrői magyarság.

Ezüstmisék: Pár hét előtt egyházmegyénknek három kiváló, érdemes papja ünnepelte felszentelésének 25 éves fordulóját.

Dr. Beöthy György apátkanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő, dr. báró Apor Vilmos гулаi apátplebános és dr. Kompsz Árpád szentszéki tanácsos, a Teréziánium főnevelő — intézet igazgatója adott halát „ezüst-szentmiséjében” az Örök Főpapnak, a hivatás égi kegyelmét adó Krisztusnak. Híveik, szeretetteik és barátok imádkozó seregéhez buzgó szívvvel csatlakoznak az endrői katolikus testvérek is és azt kérik az isteni Mestertől, hogy továbbra is vezesse, irányítsa őket a kegyelem örző és boldogító útján.

Káplán változás. Dr. Lindemberger János apostoli kormányzó Úr, Pálmai József endrői káplánt a debreceni Teréziánium főnevelő intézet tanulmányi felügyelőjévé nevezte ki. A hívek és tanítványainak szeretete kíséri új állomására. Utódául Csabai Béla szeghalmi káplánt rendelte a Főpásztor.

Uj tanítók: Az egyházközségi képviselőtestület Orbók Erzsébet, Kalmár László és Vaszkó Mihály ideiglenesen helyettesítő tanítókat — augusztus 31-én tartott gyűlésén próbaszolgálatos segéd-tanítókul, Hámosi András tanítót pedig a varjasi iskolához helyettes tanítói minőségben választotta meg.

Cimadományozás. A kormányzó — a vallás- és közoktatási miniszter előterjesztésére — Szentkereszty Tivadár Békésvármegye ny. kir. tanfelügyelőjének a tanügyi főtanácsosi címet adományozta. A legmagasabb helyről kapott, jól kiérdemelt kitüntetésnek osztatlanul örülnek a tanügyi hivatalos testülete és barátai egyaránt.

Halálozás. Dr. Gött Zoltánt a váratlanul, rövid szenvedés után elhunyt kunhalasi földbirto-kost szeptember 10-én temették a tiszaföldvári családi-sírboltba. Endrőd többszáz munkáscsaládja igaz részvétellel gondol a nemes-szívű, emberséges földesúrra, aki hosszú évtizeden át jóságos kenyéradó gazdája volt az endrői „sommások”-nak. Járásunk főszolgabírája, dr. Sorbán Jenő sógorát veszítette az elhunytban.

Végbement

tüneményes gyorsasággal, fölülmulhatatlan lelkesedés és viharzó öröm vulkánikus kitörése mellett — Észak-Erdély megszállása.

Horthy Miklós parancsa Előre Erdélybe! — tökéletes fegyelmélettel teljesedésbe ment.

Ma szeptember 15-én gyönyörű záró-akkorddal zárult a nagyszerű hősi éposz.

Igazságos Mátyás szülővárosába: kincsés Kolozsvárra vonult be — Magyarország Kormányzója. Engesztelni a nagy király emlékéért, hogy a korcsutódok vétke és rövid-

látása miatt húsz esztendeig a magyar csak rabszolga volt Erdély fővárosában, — de szent ígéretül is, hogy soha többé — idegen uralmat és parancsot nem tűrünk magyar földön.

Fegyelem, önzetlen, áldozatos munkakészség, a magyar faji egységnek és összetartozandóságnak ápolása és szolgálata, Szent István keresztény államépítő célkitűzéseinek egyenes követése — mint nemzeti összeolvasztó és ujjaszülető erő származék Kolozsvár feltámasztási ünnepéből!

Szinesképek Erdélyből

A kapnikbányai templomkép fehér foltja.

A Keleti Kárpátok felé menetelő magyar hadsereg mögött egymásután maradnak el a hosszú kilométerek. A csapatok nem állnak meg minden kiesi faluban, mert a feladat nagy és a mindennapra megállapított pontos tervet végre kell hajtani.

Menetközben jó néhány órával később ezer méter magasságban, festői szép domboldalon, Kapnikbánya tűnik fel.

A templomban éppen mise van, Petry P. József imádkozik az oltár előtt. Amikor belépünk a templomba és ránk esik a tekintete, a szívéhez kap és zokogva borul az oltárra. Testét rázza a sírás. Percekig tart ez a boldog fájdalom, azután az ég felé tartott kézzel fordul felénk, megindul és csak ennyit mond:

Isten, Isten! Meghallgattál!

Katonaruhában vagyunk. Melegség önti el az arcunkat és küzködnünk kell az előtörő könnyekkel.

Nem gazdag falu ez, amijük van, azt a szívükben hordozzák. Új zászlót lengetnek a csapatok felé és mutogatják a zászlórudat, amely még Nagymagyarország idejéből való. A templom mennyezetén fehér folt ékteleníti el a szentképet.

Magyar zászló volt oda-festve, — mondja a plébános, — de három héttel ezelőtt a románok parancsára be-

kellett festeni. Azóta minden reggel mise közben ezt a fehér foltot néztük és vártuk, hogy újra feltűnjék alatta a régi szín. Ma megtörtént. Áldott legyen az Úr neve.

Mezőtelegd,

biharmegyei nagyközség, az 1910. évi népszámlálás adatai szerint 3267 magyar lakossal, kőolajfinomítógyárral, aszfaltgyárral, fatelítő teleppel, bútör- és erdőipar, gipsz és műtrágya és mezőgazdasági szeszgyárral, takarékpénztárral, vasutállomással. Elektromos telepe s elektromos köz- és magánvilágítása van.

Élesd,

biharmegyei kisközség a Sebeskörös völgyében. Az 1910. évi népszámlálás 2324 magyar lakossal. Van járásbíró-sága, takarékpénztára, hitel-szövetkezetei, gőzmalma, köz-kórháza, vasutállomása, lakói jelentékeny agyag- és kőipart üznek. Közélemben egy magas szikla tetején láthatók Solyomkő régi várának romjai, kápolnával és a Batthyány grófok sirboltjával.

Szilágysomlyó,

város Szilágysomlyó vármegyében a Kraszna folyó mellett. Az 1910. évi népszámlálás szerint 6030 magyar és 759 román lakossal. Földműves iskolája, 3 hitelintézete; hengermalma, villamostelepe,

több gyára van. Volt minorita főgimnáziuma, amelyet a román kormány megszüntetett. Régi várát 1597-ben Báthory Zsigmond építtette. A késő csúcsives plébánia templomot Báthory István vajda 1532-ben építtette. A község feletti Magura hegyen a XVIII. század végén római korból származó gazdag aranyleletet találtak, a múlt század végén a III. századból valamelyik gót fejedelem kincstárából származó aranyleltre bukkantak.

Szilágycsah,

szilágysomlyói kisközség, az 1910. népszámlálás adatai szerint 3446 magyar és román lakossal. Késő gót református temploma 1919-ből való.

Nagybánya,

szatmármegyei város a Ferenzeyi patak völgyében, az Avas hegység tövében. Bányagazgatóság, bányakapitányság, járásbíró-ság, telekkönyv, főerdőhivatal, fémbeváltó és vegyelemző hivatal van a városban. Van főgimnáziuma, leányiskolája, gazdasági iskolája, festőtelepe, minorita rendháza, városi muzeuma, városi és bánya-kórháza, három takarékpénztára, bankja. Nevezetes a XIV. századból eredő Szent István torony, Szilágyi Erzsébet háza, Lendvay-színház, a régi pénzverő ház, a régi várból fenmaradt bástya, arany-, ezüst- és ólombányája van. Villamos telepe, téglagyára, kiváló minőségű almát és gesztenyét termelnek lakosai. Vizvezetése van. Lakóinak száma 1910-ben 12.877. Közülük 9992 a magyar.

Magyarláros,

szolnokdoboka vármegyei nagyközség, az 1910. évi népszámlálás szerint 2671 magyar, oháh és német lakossal. Járásbíró-sága, telekkönyvi hivatala van.

Naszód,

besztercenaszód vármegyei nagyközség, 3501 román, magyar és német lakossal. Járásbíró-sága, főgimnáziuma, görögkatolikus vikáriusa, öt hitelintézete, iparvállalata van.

Besztercén,

a bevonulást követő örömlin-nepen két zászlót mutattak nekem. Mind a kettő piros-fehér-zöld volt és mind a kettőn ott ragyogott a Magyar Szent Korona. Mind a kettőt a szomszédos községből hozták be az ünnepélyes fogadtatásra. Az egyik Zselyk község zászlója, a másik Sófalfvée. Mind a kettő fakó és sápadt volt.

Huszonkét évvel ezelőtt az erdőben ástuk el, — meséli a sófalviak vezetője, Csak tavalay, amikor éreztük, hogy közeledik valami — ásta ki a harangozó s azóta padlason rejtgettük.

Beszélnék a zászlók is ezen a gyönyörű úton...

Magyar hál Naszódon.

Naszód a legérdekesebb ké-veredésű felszabadult városka. Lakosainak száma 4800 lélek, nagyjából száz és román. A magyarok száma megszámlálhatóan kevés: 91 lélek. Kilencvenegy magyar él ebben a nemzetiségű városkában, ugyanannyi bánat és keserűség.

Augusztus végén még irredenta román gyűlés volt Naszódon. A kevésszámú magyar szeptember 6-ra mégis arra ébredt, hogy az utolsó román katona is eltűnt a városból. A rejtekekből előkerültek a nemzetiszínű lobogók, a sujtásos magyar ruhák.

A hivatalos fogadás után a magyar asszonyok hazafutottak és süttöttek, főztek, csakhogy megvendéghessék a várvavárt Horthy-katonákat. Estére zeneszóval megjött egy huszárezred. Nyolc óra-kor már szüknek bizonyult a gimnázium díszterme. Cigány is előkerült.

Soha talán nem volt még ekkora boldogság Naszódon, mint aznap este, amikor végre s naszódai lányok és asszonyok csárdást táncolhattak a magyar honvédekkel. A tánc után felharsant a kürt s a honvédeknek tovább kellett vonulniok, hogy megszállják Erdély többi visszakerülő részeit és kitzúzzák a háromszínű lobogót az ezeréves határaitra.

A HIMNUSZ

egykor és ma.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök — a képviselőház ülésében ugyanazon helyről jelentette be az erdélyi részek visszacsatolását, ahonnan husz év előtt a trianoni békeparancs kényszer elfogadását kellett indokolnia.

Bejelentésében visszapillantott — a miniszterelnök a husz év előtti gyászos eseményekre és megemlékezett a parlament fogadó-termében akkoron felszólalt himnuszra, mely mint a tehetetlen kétségbeesés szörnyű síkolya tört elő ötven képviselő kebléből, kik a békeparancs megszavazása elől ide kivonultak. Czettler Jenő olvasta fel azt a tiltakozó jegyzéket, amelyet a hágai Béke-Konferencia és semleges államok kormányaihoz intéztek — védelmet remélve — a magyar leigázás és megcsönkítés ellen.

A memorandum aláírása után odaszólt Friedrich István v. miniszterelnök Csernus Mihály battonyai képviselőhöz: „kezd el Miska a himnuszt.” Csernus hatalmas érces tenorja mint a magyar dac és elszántság szírenája zugott fel és hozzásimult a többiek kesergő, komor éneke is. A himnusz, majd a szózat hangjai átszűrődtek a parlament folyosóin, betöltötték a kupolatermet, de behatoltak az ülésterem falai közé is. Teleki Pál megállt beszédében, a képviselők egy része hangosan zokogott, a többi könnyes szemmel folytatta a nemzeti ima könyörgő fohászát. A letiport, szétszagattott, kirabolt, magára maradt koldus nép, jajveszékeltő siráma, de egyszerűen elszánt, tetrekész harangszava is volt ez: „Áldjon vagy verjen sors keze, itt élned halnod kell!”

Husz év előtt mint az önvigasztalás és a nemzeti halhatatlanságba vetett reménykedés adja ajkunkra a himnusz fontos imáját. Láttuk, hogy nincs senkink a földön, aki egy jószóval is vigasztalna, vagy érdekünkben valamit is tehetne. Szörnyű nyomoruságunkban az Uristenhez folyamodtunk. Sokat vétkeztünk ellene, sokszor elhagytuk és megkáromoltuk, de éreztük, hogy aki megbocsátani tudott a rablógyilkos jobboldali latornak, irgalmas lesz, hozzánk is, megtévedt, de mellünket bűnbánóan verő szegény magyarokhoz.

Az a régi, engesztelő, könyörgő fohász nem volt hiábavaló! Memento volt arra, hogy csak Istenben bízhatunk és csak az ő áldása teheti sikeressé a magyar munkát és erőfeszítést.

Ma diadalmasan, önfeledt ujjongással, a nemzeti és fajirészes tüzes fellángolásával ostromolja az ég kapuit a nemzeti ima örökszép szövege és dala. Ma hálaadása 14 millió magyarnak és erősfogadás a nemzeti egység és megértő testvériség ápolására.

Csak aztán így is legyen!

Hazatértetek

Bzászfégen.

Elragadó szépségű vidéken tornyos kisváros, a Maros partján. Lakói szőlőtermeléssel és tutajozással foglalkoznak, de jelentős mértékben űzik az ipart és kereskedelmet is. A város eredete a XII. századba vezethető vissza. 1848-ban csaknem teljesen elpusztult, de szorgos kezek hamarosan újraépítették.

Parajd.

Kis-Küküllő mentén, Szováttól délkeletre fekszik a Görvényi havasok elján. 1910-ben 2888 magyar lakost számlált. Ki ne hallott volna róla? Sóbánya diákkorunkban fantasztikus elképzelésben bontakozott ki előttünk. Sóbányája évenként mintegy 200.000 métermázsa sót termel. A világháború alatt honvédségünk az egész környéket bejárta és heves harcokat vívott.

Szováta.

Ez a község még a parajdi sóterülethez tartozik és különösen sóstavairól ismert. Rengeteg magyar keresett itt gyógyulást húsz esztendővel ezelőtt. Fekvése gyönyörű. Egyik tava, a Medve-tó, páratlanul áll Európában, változó hőmérsékletével. 1910-ben 2826 magyar lakost számlált.

Dés

kevéssel a két Szamos egyesülésén alul az egyesült folyó balpartján fekszik. A várost környező Czicz, Rózsa-és Bélahegyén ősi erődítmények nyomai látszanak. II. Endre kamarát állított itt fel és Dést szabad királyi városi rangra emelte. A monda azt tartja, hogy a dési vár egyike volt ama hét várak, melyeket Álmos magyar vezér Erdélyben pihenése alkalmával építtetett.

KÁNTOR VÁLASZTÁS

Nagy érdeklődés előzte meg Ujházy Miklós endrődi főkantor örökének betöltését. A hívek feszült figyelemmel lesték és várták a „Kántor-próba” eredményét, mely augusztus 29-én zajlott le. A főtisztelendő egyházmegyei Főhatóság Csernus Mihály apátplebános, a neves énekszerző (írói neve: Apáczay István) vezetése alatt Ujházy Miklós nyug. főkántort, Csernus Gáspár debreceni kántort és Orbók József igazgatótanítót nevezte ki a kántor-vizsgálóbizottság tagjaiul.

A 22 pályázó közül 17 jelent meg „a vizsgán”. A bizottság először a szabadon választott orgona és énekszámokat hallgatta meg, majd Kersch: „Sursum Corda” c. énektárából vett énekeket és köztájakokat, valamint Apáczay István V. énekkönyvéből: „Hiszek uram, hiszek Tebened”, „Jöjj keresztény az oltárhoz” és „Koldusboton, törött mankóu” c. énekek valamelyikének eljátszását és éneklését kívánta a pályázóktól. A liturgiai kérdések és rezponzóriumok után Kersch énekléséből ismert népénekek tömegének vezetéséből vizsgáztak a pályázók.

A bizottság tagjai külön-külön osztályozták a pályázókat és érték-megállapításukat is külön-terjesztették fel az egyházmegyei Főhatósághoz, aki a különböző osztályzatok mérlegelése alapján első helyen: Kis Sándor egyházkarnagyot, második helyen: Terebessy Károly jászdózsai kántort, harmadik helyen Pintér Lajos egyházkarnagyot jelölte választásra.

A kántor-próba eredménye — 5 pályázó kivételével — nagyon gyenge volt. Egy-két pályázónál akadt ugyan természetében jó és értékes, de csiszolatlan és modorosan elferdült hang, zenetudásuk azonban minimális volt. Ugy látszik, a kántorképzés még ma is mostoha gyermeke a képzők nagy részének,

A kántor-választást augusztus 31-én végezte az egyházközségi képviselőtestület.

A titkos választáson Terebessy Károly 22, Kiss Sándor 14 szavazatot kapott.

Érdekes a döntés. Pintér Lajos kitűnő orgonista, de hangja gyenge és szintelen, nem érvényesült az endrődi nagytemplomban. Kiss Sándor is ügyesen játszik az orgonán, látszik, hogy képzett jó muzsikus. Baritonja eléggé színes és meleg, a magasabb hangokban azonban kissé erőltetett. Terebessy Károly orgonajátéka közepes, de magas házi tenorja gyönyörűen cseng. A nép a jó hangot értékelte.

Az endrődi kántorság híres állás. Betöltése szép zenei tehetséget, kulturált énektudást, komoly közéleti működést és egyházas magaviseletet igényel. Reméljük az új kántor rendelkezik e kvalitásokkal és kielégíti fellebbvalói és a hívek jogos igényét. Isten áldása kísérje!

Erdélyország szíve

Valóban szív volt, érző és dobogó központ. Azzá kell válnia ezután is. De nemcsak szív volt, hanem központja volt annak a sajátos szellemiségnek, amit úgy hívtunk hogy erdélyi szellem és amely szerves része volt mindig az egységes magyar nemzeti szellemnek és kialakítója, so-szor egyetlen hű letéteményese a történelem viharában is a magyar történelmi és faji gondolatnak. Most legalább olyan hálátelt szívvé annyi szeretettel, annyi lelkesedéssel, annyi kicsorduló örömmel köszöntjük Erdély szívét, fővárossát, Kincses Kolozsvárt, mint amilyen ki-mondhatatlan szeretettel a felszabadulás végtelen boldogságával és leirhatatlan örömeivel köszöntötte Mátyás király szülővárosa, a nagy erdélyi fejedelemnek székvárosa, a magyar hadsereg bevonuló honvédeit.



HIRDESSEN

LAPUNKBAN

K A T O L I K U S A K C I Ó

Szent kereszt ünnepére

„Stat crux, dum volvitur orbis.“ „Áll a kereszt, míg a világ mulik.“ A világ forgandó sorsán nyugton áll Krisztus keresztje.

Amikor apokaliptikus erők szakadnak föl világszerte, hogy milliók és milliók sorsa talán évszázadokra megpecsáltessék a föld kerekén: micsoda megdöbbentő sulyt kapnak e szavak!

Bizalmunk nem csökken akkor sem, mikor hivatalos közlések adják tudunkra, hogy tőlünk észak-keletre sok millió katolikus hívő a Szovjet főnhatósága alá került. Az újabb események úgy alakultak, hogy Lengyelország területéről mintegy tizmillió katolikus lett a Szovjet alattvalója. Közülük 3,600.000 görög szertartású. Számukat erősen gyarapítja Lettországnak félmillió és Litvánianak majdnem két millió katolikus.

Ha azonban arra gondolunk, hogy Lengyelország nemzeti ünnepe egyuttal Mária-ünnep is, hogy a Mára-kongregációk tagjainak száma szerint harmadik helyen áll a világon, hogy számos szentéletű lengyel vagy már a szentek sorába emeltett, vagy szenttéavatásuk folyamatban van: bizvást remélhetjük, hogy ahol a vallásos érzés ennyire erősen meggyökereszt a lelkekben, ott a katolikusok nehezebb viszonyok között is megtartják hitükhöz való hűségüket, a 400 millió katolikussal való lelki testvériséget, a kegyelmekben és a szentségekben való egységet. Krisztus Keresztjének erejét és bölcsességét. Az isteni Gondviselés utjai kifürkészhetetlenek.

Talán éppen katolikus testvéreinket választotta ki, hogy hidat verjenek Kelet és Nyugat között, hogy talán életükkel hirdessék és terjesszék a katolikus vallás belsejéét és szépségét, a hívek áldozatkész-ségét és kitartását.

A Szent Kereszt ünnepén különösen érezzük, hogy Krisztus keresztje mutat biztos utat az égbe, de egyszersmind az életen át, hiszen éppen azért az ég utja, mert az élet utja. A megpróbáltatás, az üldözés a kereszt utmutatása mellett a megtérés és megtérítés utja lehet, a könny és vér új élet forrása, a megalázás a fölmagasztalás kezdete, a Krisztus szenvedésében való résztvevés kiapadhatatlan erő áramlása és

belső boldogság biztosítéka mindazoknak, akik Krisztus keresztjét érzik és vallják az élet fájának.

Szent Kereszt ünnepén így telünk el részvétellel, bizalommal és reménységgel: „Áll a keresztfa, míg a világ mulik.“

Egyesületi hírek

Szeptember 15-én délután fél 4 órakor Szent Ferenc harmadik rendje, 22-én az Oltáregyesület, 29-én Jézus Szíve Szövetség női csoportja, október 3-án délután 5 órakor a Leányegyesület, október 5-én délután 5 órakor a Férfiliga tartja havi ájtatosságát.

Téli időrend lép életbe szeptember 29-én, Szent Mihály főangyal ünnepén. Vasár- és ünnepnapokon a szent misék fél 8, 10 és egynegyed 12 órakor, hétköznapokon háromnegyed 7, egynegyed 8 és órakor kezdődnek.

Külterületi szentmisék. Szeptember 22-én az öregkerti kápolnás iskolában, szeptember 29-én a nagylaposi kápolnás iskolában, október 6-án a csejti és öregkerti Szent Imre iskolákban, október 13-án a nagylaposi és a polyákhalmi iskolákban mutatunk be szentmisét a külterületen.

Egyházi híradás

Örömmel közöljük híveinkkel, hogy a tervezett bucsuzáródoklatot október hónap folyamán — felszabadult és újra egyesült egyházmegyénk szép városába: Nagyváradra irányítjuk.

Szent Lszló ősi városába menetelünk, hogy katolikus magyar szívünk bensőséges hálvirágát helyezük égi nagy Pátronusunk egyházmegyénk védőszentjének, a legvitézebb magyar királynak drága ereklyéjére.

A MÁV igazgatóságának értesítése után azonnal közöljük a bucsus — zárandoklat pontos idejét.

Október havában minden délután fél 4 órakor elmondjuk a rózsafűsért a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére. A havi ájtatosságon nemcsak a Rózsafűzér — társulat tagjai, hanem mindazon hívek is vegyenek részt, akik a Megváltó Jézus szülőanyja iránt hódolat-teljes tisztelettel viseltetnek. Szívleljük meg a régi írást: „Nem lehet atyja Krisztus annak, aki anyjával nem szereti a Szent Születet!“. A régi ósmagyaroknak is egyik legszebb erénye a „Mária-tisztelet“ volt. Ebben is kövessük a szentlitván hagyományt.

A kenyér titka.

A kenyér örök titka a történelemnek —

Milliók seregek csak érte vérzenek. —

A kenyér örök álma az édes apának —

Ha nincs, vagy kevés, s a gyerekek érte kiálnak. —

A kenyér áldás a szegényes, rossz viskóban —

Erről beszélnek mindig hosszú, hosszú sorban. —

De ott van a kenyér a dúsgazdag asztalán —

Ha csak így is mondják: kóstoljuk mi is talán. —

A kenyér örök története a vén földnek —

Téli tájak a mélyen buza-szemet földnek. —

A „Kenyer“ a templomban is csöndben ott trónol —

Égi kenyérnek, Krisztusnak hiv sereg hódol. —

„Üdvözlégy Krisztusnak drága szent Teste —

Légy velünk mindig, mindig: hajnalban és este.“

A kenyér örök titka a történelemnek —

Milliók seregek csak Vele együtt élnek. —

Halomszeghy Béla

Szeghalom, 1940, III. 14.

Hogyan lehet a köszénből gyémántot csinálni

A tudósok megállapították, hogy a gyémánt nem más, mint közöséges köszén, amelyet átjárt a nap fénye és a föld mélyében lassankint gyémánttá kristályosodott. Mikor ezt olvassa az ember felsóhajt: ugyan miért nem változott minden fekete széndarab csillogó gyémánttá?!... Mennyivel szebb és boldogabb lenne a világ...

Még nagyobb fájdalommal gondolt minden komolyan gondolkodó ember Kísasszonynapkor a hétórás szentmisén arra, hogy vajjon miért csak nyolc leány áll ott a Mária oltár előtt és tesz fogadalmat arra, hogy mosolygós szemű, dolgos kezű, tiszta lelkű leányként akar élni... Miért mer csak nyolc leány a Hajnali Szép Csillagra nézni és szívébe, lelkébe szívni a Szent Szűz fényét és ragyogását, hogy ők is fényes és ragyogó csillagok legyenek?... Miért akar csak nyolc leány a legnagyobb Urnőhöz hasonlítani?... Miért mer csak nyolc leány arra vállalkozni, hogy igazi ragyogó szemű, mosolygós arcú, dolgos kezű, szerető szívű, tiszta lelkű leányként akar élni?...

Miért nem akar vagy mer a többi sok-sok endrői lány gyémántnál is értékebb és szebb igazi lány lenni?...

Vagy akartok? Azzá lehettek, ha eljöttök a leány egyesületbe...

Kedves Szülők! Küldjétek leányaitokat. S Ti lányok jöjjetek, mert értetek van és szeretettel vár a KLOSz, Dolgozó Lányok és Kalász.

Vezető.

— Az Actio Catholica egyházmegyei igazgatóinak értekezlete. Az Actio Catholica szerdai egyházmegyei igazgatói értekezletén Glattfelder Gyula dr. püspök megemlékezett Erdély egy részének visszatéréséről. Mihalovics Zsigmond prelátus és Czapik Gyula püspök időszerű tájékoztatóját szakszerű hozzászólások követték.

A rómafürdői templom új harangját Erdély visszacsatolásának öröme a Magyarok Nagyasszonya tiszteletének szentelte Hamvas Endre dr. budapesti érseki helytartó. A harang Kopeczky Sebő adománya.

Az Americana erdélyi tagozata rendkívüli ülésén ünnepelte a kormányzót, a baráti német és olasz nemzetet, a miniszterelnököt és a külügyminisztert.

Százezer hold földet osztottak ki eddig a Felvidéken

A felvidéki földbirtokrendezés kormánybiztosa eddig végzett munkájáról jelentést adott ki. E jelentés főbb adatai a következők:

A viaszacsafolt területen a csehszlovák földhivatal annakidején lefoglalt 720 földbirtokon 849.815 kat. holdat. Ebből kiosztottak 47.711 esetben összesen 215.952 kat. holdat. A kiosztott földből 45.235 kisgazdának 121.685 hold jutott, 3608 telepes pedig 49.580 kat. holdat kapott. A fennmaradó területből 301 maradéközébirtokot alkottak, 54.507 kat. hold terjedelmével. Közirtokosság és községek tulajdonába 18.013 kat. hold jutott, állami kezelésben maradt 52 birtok 28.957 kat. hold nagyságban.

A felvidéki földbirtokrendezést kormánybiztosság hatálytalanította a csehszlovák agrárreform alapján történt ingatlantervezést 140.293 kat. holdnyi területen.

Birtokkategóriák szerint ennek a területnek a megoszlása a következő: kisbirtokosok földterülete 19.838 hold, telepeseké 64.136 kat. hold, maradékbirtokosoké pedig 56.319 kat. hold. A kormánybiztosság a kisemberek által megszerzett ingatlanokat a lehetőség

határain belül nem bántotta, a régi birtokosoknak pedig csak ott juttatott bizonyos kisebb részt, ahol ez szociális szempontból indokolt volt. A csehszlovák agrárreform alkalmával — mint említettük — 45.235 kisember kapott valami kis juttatást 121.685 kat. hold átengedése útján. A mostani rendezés során ennek nem egészen egyhatodrésze került más tulajdonosok birtokába, öthatodrésze pedig megmaradt a régi birtokosok kezében. Így tulajdonban hagyott kisemberek kezében 106.000 kat. holdat. A hatálytalanított ingatlantervezésből eddig kiosztott mintegy 100.000 kat. holdat. A kiosztás során kisemberek kezébe több mint 31.630 kat. hold jutott, középbirtokot 6000 kat. holdon teremtettek, az eredeti régi birtokosoknak pedig 7464 kat. holdat adták vissza. Az eljárás még továbbra is folyamatban van. Nemzetiségi megoszlás szerint a már helyben hagyott 106.000 holdnyi területből magyarok 45.655 kat. holdat, szlovákok 46.429 kat. holdat, a rutének pedig 13.858 kat. holdat kaptak, az arány tehát hat a négyhez a nemzetiségek javára.

A búzaszállítások tekintetében még nem kötöttünk megállapodást Németországgal.

Nem régen történt megegyezés az új magyar-német áruforgalomra vonatkozólag. A tárgyalások során részletesen foglalkoztak mindkét gazdasági terület nyersanyagszükségleteinek kérdéseivel is. Magyarország búzaszállításai tekintetében még nem jött létre megállapodás. A Németországba szállítandó mennyiség a termés alakulásától függ és emellett gondolni kell Magyarország másik két állandó búzártvevő piacának, Olaszországnak és Svájcnak és esetleg Spanyolországnak szükségleteire is. Minthogy Németország tengerentúli takarmánybeviteli forrásaitól ezidőszereint el van zárva, a német bizottság fokozott érdeklődést mutatott a magyar tengeri szállítások iránt. Szállítási lehetőségeinket e tekintetben is a tengeri termés fogja meghatározni.

Másrésről a mai helyzetben mi is nagyobb mértékben szorultunk rá, mint eddig Németország nyersanyagszállításaira, elsősorban nehéz vas-, vegyszeti és gumiiparunk részére. Tekintettel

a norvég, luxemburgi és lotharingiai vasérctelepek megszállására, Németországnak nyerevasban való szükségletünk ellátása áll leginkább módjában. Egyébként a kontingensjegyzékek mind a behozatali, mind a kiviteli oldalon bővültek és a behozatali kontingensjegyzékben úgy, mint eddig, egyszeri kontingensek (a jelenlegi szükségletek megfelelően) és állandóknak tekintendő kontingensek is szerepelnek.

A tárgyalások alkalmával először volt szó a Németország által megszállt területekkel való forgalomról is. A német bizottság hivatalosan ugyan csak a lengyel főkormányzóságot képviselte, de megbeszéltek a Németalfölddel, Belgiummal, Luxemburggal és Norvégiával való forgalom lehetőségeit is.

A tengeri igénybevételi ára

A földművelésügyi miniszter szeptember 16-tól új tengeri igénybevételi árakat állapított meg. Az új árak a következők: tisztántúl állomásról 24.10, egyéb állomásról 23.05, ab Budapest központi raktár 22.85 pengő.

Népmozgalmi adatok Endrődön augusztus hó folyamán.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Knapcsék Imre fműves — Pelyva Anna. Pető Lajos cipész — Timár Eteleka. Timár Mátyás molnár — Szujó Eszter. Timár Miklós fműves — Timár Jolánka. Timár Elek fműves — Pelyva Margit.

SZÜLETETT: Oszlács Pál — Hanyecz Margit fia: Béla Zoltán. Gyuricsa István — Varga Julianna fia: István. Gellai Gáspár — Benkő Lucia fia: Gáspár Lajos. Uhrin Vince — Timár Ágnes fia: Lajos Ottó. Katona Lajos — Faggyas Piroška fia: Béla. Gyuricsa György — Martinek Anna fia: Vilmos Ferenc. Suki Emma leánya: Irén. Hornok József — Dinya Julianna fia: Béla István. Pintér Sándor — Gellai Margit fia: Benedek Elek. Kovács György — Lapatinszki Mária leánya: Irén. Szurovecz János — Kontra Neszte leánya: Ilona. Czikkely Imre — Nándori Eszter leánya: Irén Ilona. Gubuznai István — Mészáros Ilona leánya: Ilona. Varjú István — Hornok Margit fia: Vince István. Gonda János — Nagy Franciska fia: László. Timár Máté — Pintér Ilona leánya: Irén Terézia.

MEGHALT: Majoros János 71 éves bélezáródásban. Gellai János 91 éves agykori gyengeségben. Tóth Ilona 17 éves tüdőgümőkórban. Hornok Veron 65 éves véres agygutában. Szosznyák József 7 hetes veleszületett gyengeségben. Németh Lajos 6 hónapos veleszületett gyengeségben. Timár Ilona 19 éves tüdőgümőkórban. Csuvár Jusztina 44 éves tüdőgümőkórban. Timár Vince 1 éves bélhurutban. Fekécs Eszter 11 hónapos bélhurutban. Novák Jolánka 1 éves bélhurutban. Lipták István 62 éves agyszélhűdésben. Timár János 65 éves gyomorrákban. Gonda László 4 napos bélhurutban. Hangya Márta 3 hetes hörghurutban. Koloh Bálint 15 éves agyvelőlobban. Zanyik Veron 77 éves agykori gyengeségben. Kontra Mária 54 éves véres agygutában. Fülöp Terézia 68 éves agyszélhűdésben. Dávid Mária 72 éves agykori gyengeségben. Lapatinszki Irén 4 éves bélhurutban. Ficsor Sándor 20 éves tüdőgümőkórban. Varga Katalin 61 éves agyszélhűdésben. Valuska Anna 60 éves agyszélhűdésben.

A burgonya ára

A Belső Burgonyakereskedelmi Egyesülés f. évi szeptember 4-től kezdődően budapesti paritásban, nyári rózsáért és Gűlbabáért étkezésre válogatott minőségben mázsánként 9 pengőt. Ella és sárgáért étkezésre, válogatott minőségben mázsánként 7 pengőt fizet.

Sertés

Ferencvárosi sertésvásár. A keresztény állatkereskedők országos egyesületének jelentése szerint a vásár csütörtöki felhajtása 1447 darab. Árak: Ia uradalmi 144, Ila uradalmi 138, la szedett 136, Ila szedett 132, IIIa szedett 126, la őregsertés 132, Ila őregsertés 126, angol tőkesertés 136, la angol sonkasüldő 136 fillér kilókénti élesúlyban.

HIRDETÉS.

Déaványa határában

őzv. Szentgyörgyi Gerőnének Pusztacségen 225 m. hold és Borzszegen 92 m. hold

-földje okt. 1-től haszonbérbe vagy felesbe kiadó.

Érdelkődni a tulajdonosnál Déaványa, Széchenyi 59 sz. alatt lehet.

Sokgyermekes család

negyedes bérlőnek vagy gazdasági cselédnek felvételik.

Cím a kiadóhivatalban.

Negyvenkét hold

és

Tizennyolc hold

szántó haszonbérbe vagy felesművelésbe kiadó.

Cím ugyanott.

Jézus Szíve Népleányok Társasága

vezetése alatt álló Gazdasági leányiskola varrást, főzést, kerestetet és baromfi-tenyésztést tanít. Tájékoztatót kérjen az iskola igazgatóságától Pécelen, Szilágyi-tér 1.

A Népházi

Fogyasztási Szövetkezetben kitűnő friss és olesó árak kaphatók. Finom és zsíros sajtot, prima teavaját, elsőrangú csanádi kolbászt árusít.

Kármelita Apácák

rendjébe felvételre jelentkezhetnek vallásos, tiszta erkölcsű, szerzesi hivatást érző 18-22 éves leányok Cím: Budapest, X. Maglódi-ut, 125

Szerkesztésért és kiadásért felelős

WALTHIER GYÖRGY

Főmunkatárs:

CSERNUS MIHÁLY

Nyomatott Hádudvary Mihály

PETŐFI könyvnyomdában

Gyomán.